

26 De mooimakers – de achterblijvers?

Maandag 7 september, 06.54 uur. Een zwaar motorgeluid dringt onze slaapkamer binnen. Ik kijk uit het raam en zie een grote shovel langskomen. Enkele minuten later rijden bestelbusjes met aanhangers het plein op. De grote renovatie is begonnen, het plein wordt helemaal heringericht. Het met grote gaten getooide asfalt en de stoeptegels worden door klinkers vervangen, er komen prachtige trottoirbanden en afscheidingspaaltjes, de beplanting wordt vernieuwd. Het Van Nahuysplein, met in het gras z'n zeer zeldzame stinsplantjes en z'n monumentale en soms heel exclusieve bomen, wordt weer het mooiste plein van Zwolle, misschien wel het mooiste plein van Nederland met in elk geval de oudste poort. Je zult er maar mogen wonen.

Het Van Nahuysplein kent – als voormalig bolwerk – grote hoogteverschillen. Vanaf de achterzijde van de Sassenpoort waar zich in de muur het 0 NAP-punt bevindt, worden die hoogteverschillen uitgemeten. Koorden worden gespannen. De stoep voor ons huis ligt zo'n 2.20 mtr boven

NAP, goed voor droge voeten, zelfs als de gracht achter ons huis enkele meters zou stijgen.

VAN NAHUYSPLEIN

Het bolwerk werd een plein
de Sassenpoort – ooit vestingwerk –
staat nu alleen nog mooi te zijn

Eeuwoude bomen lijken onvermoeid
hun armen in de lucht geheven
met de geschiedenis te zijn vergroeid

Mensen zijn hier hun weg gegaan
de eeuwen door en even maar
voeg ik mij in de loop van het bestaan

Alles waar geen verhaal van is
verdwijnt uiteindelijk in niets
sterft in het tij van de geschiedenis

Hoe kan ik, vragend zoekend kind
mij wagen op de golven van de tijd
als ik niet wist dat toch het leven wint?

Nadat het asfalt en het daaronder liggende puin is verwijderd en zand is bijgestort, begint het zetten van de trottoirbanden. Op de millimeter nauwkeurig komen die in een betonmortel te liggen, een heel zwaar werk want zo'n band weegt 90 kg. Maar de mooimakers hebben er plezier in. Dit

is wel even wat anders dan het 'meters maken', wat het geval is bij een vlakke, recht toe recht aan straat. Er wordt zand bijgestort, de trilmaschine komt in actie. Dan moet er nog uitgevlakt worden, een wonder om te zien.

Met een heel lang waterpas wordt het zand geschoven en geschoven totdat het er volledig glad en vlak bijligt. Dan worden de klinkers gelegd en in wat voor een tempo! Eén van de mooimakers is bekwaam in het knippen van de stenen waardoor het wegdek en trottoir bij de trottoirbanden en de muren van de huizen passend worden gemaakt. Zo moeten op het hele plein zo'n 60.000 klinkers worden gelegd en geknipt! We zijn dan overigens al weer aardig wat dagen verder en de gepensioneerde buurmannen en ik volgen de activiteiten met grote interesse en bewondering. De mooimakers genieten daar zichtbaar van. Louise levert elke dag een belangrijke bijdrage aan het goede werkklimaat op het plein. Ze heeft het al vaak bewezen talent om met haar charme gesprekken aan te knopen, nu met de mooimakers. Die gesprekken gáán ergens over! Als ze dan elke dag ook nog verse koffie aanlevert, is het feestje compleet. Tijdens die koffie komen de verhalen van de mooimakers los, mooie verhalen. Maar ook vertellen de mannen hoe ze door mensen afgepoeierd worden, hoe het verkeer voor bijna-ongelukken zorgt, hoe schade wordt toege-

bracht aan het werk in opbouw. Waardering? Nauwelijks of niet!

Als ik de mooimakers elke dag zo vol energie aan het werk zie en hun verhalen hoor, dan bekruipt mij toch ook een gevoel van onbehagen. Dat zit zo.

Wij, onze generatie en onze kinderen, althans de 'slimmeriken' onder hen, boften in alle opzichten. Toen deze kinderen konden gaan studeren werd de onderwijsbegroting de grootste van het land, het nieuwe onderwijsstelsel leidde aantoonbaar tot een veel betere doorstroming. Er werden minder kinderen geboren; in 1964 kreeg een Nederlandse vrouw gemiddeld 3,1 kinderen, in 1975 was dat gedaald tot 1,7! De ouders konden - en wilden - daardoor financieel meer investeren in hun kinderen, ook omdat in korte tijd de lonen explodeerden. Bovendien was het studiebeurzenstelsel belachelijk luxe.

Toch blijft de niet welgestelde onderlaag, ja, die van onder meer nogal wat mooimakers, nog steeds achter. Dat effect is zelfs in de voorbije decennia versterkt! Het aantal uitvallers is in de armere sociale milieus veel groter dan in de meer welgestelde, waarvan meer hoog opgeleide ouders deel uitmaken. Ik zeg niet dat die mooimakers allemaal superintelligente mensen zijn die ten onrechte de onderwijsboot hebben gemist. Maar het is nog steeds wel waar, dat Nederland een 'erfelijke meritocratie' is: Geslaagde, welgestelde burgers krijgen veel vaker weer geslaagde, welgestelde kinderen.

En de mooimakers? Ze zijn nog wel even bezig op het plein, maar wat hebben we in de voorbije weken – ik zeker niet voor de eerste keer – al ervaren wat een prachtige mensen zich onder hen bevinden. Wat werken ze hard, wat brengen ze met liefde en vakmanschap wat moois tot stand. Wij profiteren straks elke dag van wat zij nu presteren, we kunnen ze in ons landje niet missen! Maar waarom krijgen ze maatschappelijk zo weinig waardering? Waarom telt hoofdarbeid zwaarder dan handenarbeid? Waarom worden ze voor hun belangrijke werk zo slecht beloond?

[reageren? hier](#)

